

Herrem, Arnhild

Fra: Yngve Zakarias <y@zakart.com>
Sendt: 9. november 2018 22:32
Til: Herrem, Arnhild
Emne: Utfylling i elva (4.3.2 Fengselstomta/Grensen)

Oppfølgingsflagg: Følg opp
Status for flagg: Flagget

Arnhild Herrem

arnhild.herrem@wsp.com

WSP Norge AS
Granåsvegen 15B

7069 Trondheim

(merknader til tilleggsutredninger til planprogram for samlet campus)

UTFYLLING I ELVA

Vi har ved selvsyn sett at utfylling i kantsonen i elveløpets nedre deler som har tidevannsinnvirkning medfører betydelige endringer i lokalisering, fordeling og utbredelse av biotoper og naturtyper over tid. Virkningene er vanskelig å forutsi og synes å innebære stor risiko for skader på artsmangfold og populasjoner. Det må derfor legges spesielt høye krav til kunnskapsgrunnlaget i vurderingen av slike inngrep, og vi konkluderer med at planprogram og konsekvensutredning nødvendigvis er påkrevet.

Utfylling og flytting av elvekanten utover i elva vil gi høyere gjennomsnittlig vannhastighet for ferskvannet som kommer ned elva, og dermed trolig redusere mengden av saltvann som kommer oppover langs bunnen når det flør. Det lever en særegen brakkvannsfauna på denne strekningen, blant annet skrubbeflyndre, som er en av hovednæringene til vår nyeste fugleart, mellomskarven og for vår største fiskand, laksanda. Brakkvannssonen i elva er også livsviktig for laksen idet smålaksen skal smoltifisere (gradvis tåle saltvann) og vandre ut i havet. Disse og andre faktorer knyttet til dyrelivet langs bunnen må undersøkes og inngå i en konsekvensutredning.

Omfang og fordeling av inngrepene på land og i elva synes ikke antydningvis å være avklart. Samlet sett er virkningen uansett meget stor i forhold til sårbarheten i Nidelvkorridorsystemet i sentrum. Det har vært gjort utfyllinger samme sted tidligere, men disse har "satt seg". Dengang var biologien på langt nær så skadet og truet som nå, både lokalt og generelt. Biologien har tilpasset seg etter evne, men alle nye inngrep gir ny belastning på nye måter. Marginale endringer i en slik situasjon kan få dramatiske virkninger på spesielt sårbare deler av naturmangfoldet.

Det er viktig i sammenhengen å ta hensyn til faktoren shifting baseline som er meget sterkt fremtredende i hele denne delen av Nidelvkorridoren i sentrum. Utfyllinger og bygging i og langs elveløpet har allerede berøvet byen for svært mye av naturgrunnlaget for livet her. Det gjelder den nevnte fyllingen med promenaden, belysning, delvis parkmessig opparbeiding, utbygging Teglsteinstomta og så videre.

Endringen i omgivelsene belaster artenes tilpasningsevne. Hyppigheten av slike endringer gjennom tiår forsterker effekten enda mer. Når grunn, areal og strømningsforhold endres gjennom inngrep kommer dette i tillegg til mange andre faktorer som i mindre grad kan styres direkte av mennesker. De menneskeskapte pressfaktorene gir med andre ord ofte sterkest utslag og har avgjørende betydning for forvaltningsansvaret.

KPA Nidelvkorridorens bestemmelser om hensyn setter klare grenser for hva som hittil har vært tillatt. Kravene for å oppfølge bestemmelsene som ivaretatte hensyn har blitt vesentlig høyere siden sonen ble innført. Gjenstanden, naturmiljøet, er underlagt mye strengere kriterier gjennom lovverk, retningslinjer, bestemmelser og internasjonale konvensjoner nå enn før.

Det er påfallende at plandelen som omfatter 4.3.2 Fengselstomta/Grensen og som har underliggende forutsetninger i omfattende geologiske sikringstiltak ikke samlet er del av planprogrammet, men at de omfattende

sikringstiltakene i elvekanten er fullstendig tatt ut av planprogram med høring. Muligheten til å ivareta utredningsbehovet basert på konkrete planforslag er dermed sterkt innskrenket. Eventuelt går det kvikkleireras lenger oppover mot Singsaker som river med alt nedenfor. Spørs da om slik massiv investering i høyere utnyttelse av et usikkert område kombinert med tap av miljøverdier i utgangspunkt kan forsvares samfunnsøkonomisk. At akkurat KAM senteret er utvalgt til sitte der er i grunnen også et spesielt valg for kulturbyaspiranten Trondheim.

Fasit av disse anmerkingene er at det her stilles krav om gjennomføring av planprogram og konsekvensutredning for natur og landskapsverdiene, sammen med helheten i kulturminneaspektet i en sentral historisk middelalderbydel, og med særdeles rike friluftslivsinteresser og -verdier.

Yngve Zakarias

leder Elvesvingen
org.nr: 917342059
stiftet 9. juni 2016
www.11sving1.no

Krogness gate 10
7030 Trondheim
telefon 90759671